

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Tilsynsrapport

Midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og
pedagognormen

Rælingen kommune

Sammendrag av tilsynsrapport

Statsforvalteren gjennomfører tilsyn med Rælingen kommune. Temaet er kommunens behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og pedagognormen.

Det overordnede formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfyller kravene i regelverket og gjennom dette bidra til å styrke barn og unges rettsstilling.

På bakgrunn av dokumentasjonen vi har mottatt i dette tilsynet, har vi ikke funnet brudd på regelverket.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag av tilsynsrapport.....	2
Innholdsfortegnelse.....	3
1 Innledning	4
1.1 Kort om Rælingen kommune.....	4
1.2 Tema for tilsynet.....	4
1.3 Om gjennomføringen av tilsynet.....	5
2 Midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder	5
2.1 Opplyser barnehagemyndigheten saken tilstrekkelig før de vurderer en søknad fra barnehageeier om dispensasjon?	5
2.2 Vurderer barnehagemyndigheten om stillingen har vært offentlig utlyst og at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere?.....	6
2.3 Vurderer barnehagemyndigheten de reelle kvalifikasjonene til den barnehageeier søker dispensasjon for?.....	7
2.4 Fatter barnehagemyndigheten vedtak om innvilgelse av dispensasjoner som viser hvilken barnehage det gjelder, hvem dispensasjonen gjelder for og hvilken stilling det dreier seg om?	8
2.5 Fatter barnehagemyndigheten vedtak med varighet på inntil ett år om gangen?.....	8
2.6 Fatter barnehagemyndigheten vedtak med rimelige og relevante vilkår hvis de stiller vilkår?	9
3 Midlertidig dispensasjon fra pedagognormen.....	10
3.1 Opplyser barnehagemyndigheten saken tilstrekkelig før de vurderer en søknad fra barnehageeier om dispensasjon?	10
3.2 Vurderer barnehagemyndigheten om det foreligger særlige hensyn som tilsier dispensasjon fra normen?.....	11
3.3 Fatter barnehagemyndigheten vedtak med varighet på inntil ett år om gangen?.....	12
3.4 Fatter barnehagemyndigheten vedtak som inneholder rimelige og relevante vilkår hvis de stiller vilkår?	12
4 Kommunen kan gi tilbakemelding på tilsynsrapporten	12
5 Dokumenter	13

1 Innledning

Statsforvalteren fører tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet,¹ der vi kontrollerer om barnehageloven med forskrifter blir oppfylt. Dersom barnehagemyndigheten ikke følger regelverket, kan vi pålegge retting.

Våre tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, og vi skal derfor gjennomføre tilsynet i samsvar med reglene i forvaltningsretten og offentlighetsloven. Fordi vi behandler personopplysninger i tilsynet, gjelder også bestemmelsene i personopplysningsloven.²

1.1 Kort om Rælingen kommune

Rælingen kommune ligger i Akershus fylke og har 20 904 innbyggere. Kommunen har 16 barnehager, hvorav 8 er kommunale og 8 er private.

Ved rapporteringstidspunkt i BASIL per 15.12.2025 hadde barnehagemyndigheten innvilget dispensasjoner fra utdanningskravet for pedagogisk leder, tilsvarende 17,3 årsverk fra utdanningskravet for pedagogisk leder. I en av barnehagene er det i tillegg gitt dispensasjon fra pedagognormen.

1.2 Tema for tilsynet

Temaet for dette tilsynet er barnehagemyndighetens behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og pedagognormen.

Undertema i tilsynet er

- Om kommunen behandler søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder i samsvar med regelverket, jf. forskriften § 3 første og tredje ledd, jf. barnehageloven 25, og forvaltningsloven § 17 og barnehageloven § 3.
- Om kommunen behandler søknader om midlertidig dispensasjon fra pedagognormen i samsvar med regelverket, jf. forskriften § 2, jf. barnehageloven 25, og forvaltningsloven § 17 og barnehageloven § 3.

Formålet med tilsynet er å kontrollere om kommunen oppfylder kravene i regelverket knyttet til behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og pedagognormen, og slik bidra til økt rettssikkerhet for barn i barnehagen.

Tilsynet er en del av felles nasjonalt tilsyn 2026.³

---

¹ Jf. barnehageloven § 54, og kommuneloven kapittel 30.

² Se barnehageloven § 54, jf. personvernforordningen art. 5 nr. 1 bokstav c, jf. personopplysningsloven § 1. [Les mer om vår behandling av personopplysninger i tilsyn på Udirs nettside.](#)

³ Jf. [Felles nasjonalt tilsyn med kommuner og privatskoler i 2026 | udir.no.](#)

1.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Statsforvalteren sendte den 11.02.2026 tilsynsbrev til kommunen. Vi har undersøkt kommunens behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder og pedagognormen. For å kontrollere dette har vi sett på praksisen til kommunen.

Kommunen ble pålagt å svare på egenvurdering og levere dokumentasjon til oss. Vi har mottatt beskrivelser av egen praksis og dokumentasjon fra kommunen den 11.03.2026. Våre observasjoner, vurderinger og konklusjoner i denne rapporten er basert på opplysninger vi har fått fra denne informasjonen.

2 Midlertidig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder

2.1 Opplyser barnehagemyndigheten saken tilstrekkelig før de vurderer en søknad fra barnehageeier om dispensasjon?

Rettslige krav

Barnehageloven stiller krav om utdanning for pedagogisk leder for å sikre at personalet har nødvendig kompetanse. Det er barnehageeieren som er ansvarlig for at barnehagen har en forsvarlig pedagogisk bemanning, og det er derfor barnehageeieren som kan søke om dispensasjon fra utdanningskravet.⁴ Det er barnehageeieren sitt ansvar å legge frem nødvendig dokumentasjon for å underbygge søknaden. En uttalelse fra styrer skal være vedlagt søknaden.

Barnehagemyndigheten er ansvarlig for å opplyse saken og må kontrollere at søknaden inneholder nødvendig informasjon.⁵ Dette kan blant annet være

- utlysningstekst
- utvidet søkerliste, eller tilsvarende informasjon om søkere
- kvalifikasjoner til den som barnehageeieren søker dispensasjon for

Observasjoner og vurderinger

Kommunen har en skriftlig rutine og et felles søknadskjema for både kommunale og private barnehager. Her kommer det frem hvordan barnehagemyndigheten opplyser saken ved å informere om hvilken dokumentasjon som skal følge med søknaden. Dokumentasjonen omfatter kopi av offentlige utlysninger, utvidet søkerliste, kandidatens CV, veiledningsplan og andre relevante vedlegg. I søknadsskjemaet ber barnehagemyndigheten om følgende opplysninger:

- Ansatte i barnehagen, samt antall pedagoger med godkjent utdanning
- Stillingen det søkes dispensasjon for
- Hvem som skal veilede og hvordan det skal organiseres
- Rekrutteringsprosessen, antall utlysninger og i hvilke medier stillingen er utlyst, når, antall søkere, og antall søkere med godkjent utdanning
- Andre dispensasjoner i barnehagen
- En uttalelse fra barnehagens styrer

---

⁴ Jf. forskriften § 3 første ledd, jf. barnehageloven § 25.

⁵ Jf. forvaltningsloven § 17.

- Eventuell annen informasjon

I egenvurderingen skriver barnehagemyndigheten at de ber om ettersending av dokumentasjon hvis tilstrekkelig dokumentasjon ikke er vedlagt søknaden. Dette fremgår også av rutinen.

På bakgrunn av mottatt dokumentasjon og opplysninger i egenvurderingen, der det kommer frem hvordan og hvilken informasjon barnehagemyndigheten innhenter fra barnehageeier, er det vår vurdering at barnehagemyndigheten opplyser saken tilstrekkelig før de vurderer søknad om dispensasjon fra utdanningskravet.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten opplyser saken tilstrekkelig før de vurderer en søknad fra barnehageeier om dispensasjon.

2.2 Vurderer barnehagemyndigheten om stillingen har vært offentlig utlyst og at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere?

Rettslig krav

Barnehagemyndigheten må både vurdere om stillingen har vært offentlig utlyst, og at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere.⁶ Begge kravene må være oppfylt. Utlysningsteksten, antall utlysninger, om utlysningen er offentlig tilgjengelig, tidspunktet for utlysningen og søknadsfristen er momenter av betydning i vurderingen. Stillingen må være lyst ut på en slik måte at det blir allment kjent at stillingen er ledig, slik at mulige kandidater får en oppfordring til å søke og til å melde sin interesse.

Barnehageeieren må kunne dokumentere å reelt ha vurdert søkerne. Barnehageeieren må kunne redegjøre for hvorfor en søker som oppfyller utdanningskravet, ikke er ansatt, for eksempel fordi personen ikke er personlig egnet, eller ikke kan levere politiattest uten anmerkninger som påvirker muligheten for ansettelse i barnehager.

Observasjoner og vurderinger

Barnehagemyndigheten skriver i egenvurderingen at de ber barnehageeier gi informasjon om rekrutteringsprosessen. Barnehageeier må blant annet gi informasjon om hvor stillingen har vært utlyst, dato for utlysningene og om det er gjort tiltak utover å lyse ut stillingen flere ganger. I tillegg skal barnehageeier beskrive om utlysningen viser om stillingen er fast eller vikariat og om stillingsprosent er oppgitt.

I kommunens rutine er det presisert at stillingen må ha vært offentlig utlyst. Barnehageeier skal i tillegg legge ved følgende dokumentasjon til søknaden:

- Utlysningstekst/annonse
- Utvidet søkerliste
- Eventuelt tilbudsbrev som er gitt og bekreftelse på «trukket søknad», eller utfyllende begrunnelse dersom en godkjent barnehagelærer ikke får tilbud om stilling.

---

⁶ Jf. forskriften § 3 første ledd, jf. barnehageloven § 25.

Videre har kommunen sjekklister for å påse at stillingen har vært offentlig utlyst og om barnehageeier har gjort en innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen.

I vedtakene ser vi at barnehagemyndigheten har vurdert utlysningen, og at den ser på om det har meldt seg kvalifiserte søkere. Utlysningstekst og søkerliste er i tillegg lagt ved søknadene i flertallet av sakene vi har mottatt. Det har ikke meldt seg kvalifiserte søkere i de sakene vi har mottatt i tilsynet.

Vi vurderer at mottatt dokumentasjon sannsynliggjør at barnehagemyndigheten vurderer om stillingen har vært offentlig utlyst. Det samme gjelder hvorvidt det har meldt seg kvalifiserte søkere.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten vurderer om stillingen har vært offentlig utlyst og at det ikke har meldt seg kvalifiserte søkere.

2.3 Vurderer barnehagemyndigheten de reelle kvalifikasjonene til den barnehageeier søker dispensasjon for?

Rettslig krav

Barnehagemyndigheten må vurdere de reelle kvalifikasjonene til den barnehageeieren søker dispensasjon for.⁷ Relevante momenter er hvilken utdanning og erfaring vedkommende har, og hvor lenge vedkommende har jobbet i barnehagen og med hvilke oppgaver.

Barnehagemyndigheten må vurdere om de kan innvilge dispensasjon sett i lys av hovedregelen om at pedagogiske ledere skal være utdannet barnehagelærere, og at barnehagen fortsatt skal være en pedagogisk virksomhet. Hvis barnehagen ikke har tilstrekkelig pedagogisk bemanning, kan det innebære en økt risiko for at barna ikke får et barnehagetilbud i samsvar med rammeplanen. Barnehagemyndigheten må derfor vurdere om det er til barnets beste å innvilge dispensasjon.⁸

Observasjoner og vurderinger

Barnehagemyndigheten skriver i egenvurderingen at de vurderer personens kompetanse ut fra eiers beskrivelse i søknaden, og at de beskriver hvilke kvalifikasjoner de har vektlagt i vedtaket. Videre opplyser barnehagemyndigheten at de innvilger søknader på inntil et halvt år for kvalifisert personale uten høyskoleutdanning, og på inntil ett år for kvalifisert personale med relevant høyskoleutdanning. I tillegg gjør de en vurdering av barnets beste, hvor momenter er personens kjennskap til barnegruppa, personlig egnethet og faglig kompetanse. Videre ser vi at det følger av kommunens rutine at kopi av CV til den det søkes dispensasjon for skal legges ved søknaden.

I vedtakene beskriver barnehagemyndigheten personens erfaring og kompetanse. I tillegg skriver barnehagemyndigheten hva de har vektlagt i vurderingen om innvilgelse av dispensasjon, herunder at personen er kjent i barnehagen og for barna og at personen vil få systematisk og

---

⁷ Jf. forskriften § 3 første ledd, jf. barnehageloven § 25.

⁸ Jf. barnehageloven § 3.

god veiledning. Videre beskriver barnehagemyndigheten den totale kompetansen og bemanningen i barnehagen, og gjør en vurdering av om virksomheten vil kunne ivareta det pedagogiske tilbudet på en forsvarlig måte og til barnas beste. I denne vurderingen legger også kommunen vekt på den planlagte veiledningen.

Vi vurderer derfor at barnehagemyndigheten gjør en vurdering av om innvilgelse av dispensasjon er til barnas beste, og at barnehagemyndigheten vurderer de reelle kvalifikasjonene til den det søkes dispensasjon for.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten vurderer de reelle kvalifikasjonene til den barnehageeier søker dispensasjon for.

2.4 Fatter barnehagemyndigheten vedtak om innvilgelse av dispensasjoner som viser hvilken barnehage det gjelder, hvem dispensasjonen gjelder for og hvilken stilling det dreier seg om?

Rettslig krav

Vedtaket må inneholde informasjon om hvem dispensasjonen gjelder for, at den gjelder stillingen som pedagogisk leder, og i en bestemt barnehage.⁹ Dispensasjonen er knyttet til den personen barnehageeier søker dispensasjon for, så lenge vedkommende har den konkrete stillingen i den konkrete barnehagen. Dette innebærer at dispensasjonen ikke vil være gjeldende hvis vedkommende bytter stilling, eller barnehage.

Observasjoner og vurderinger

Det kommer frem av alle vedtakene vi har mottatt hvilken barnehage dispensasjonen gjelder for, hvem den gjelder for, stillingsstørrelse og hvilken stilling dispensasjonen gjelder for. I tillegg viser vedtakene tidsrommet for dispensasjonen. Vi vurderer derfor at det er sannsynliggjort at kravene i regelverket er oppfylt.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten fatter vedtak om innvilgelse av dispensasjoner som viser hvilken barnehage det gjelder, hvem dispensasjonen gjelder for og hvilken stilling det dreier seg om.

2.5 Fatter barnehagemyndigheten vedtak med varighet på inntil ett år om gangen?

Rettslig krav

Barnehagemyndigheten kan kun innvilge dispensasjoner med en varighet på inntil ett år om gangen.¹⁰

Observasjoner og vurderinger

Barnehagemyndigheten skriver i egen vurderingen at de fatter vedtak med varighet på inntil ett

---

⁹ Jf. forskriften § 3 tredje ledd, jf. barnehageloven § 25.

¹⁰ Jf. forskriften § 3 første ledd, jf. barnehageloven § 25.

år. Noen vedtak har kortere varighet fordi det er søkt om kortere tid, eller hvis den det søkes for mangler relevant pedagogisk høyskoleutdanning.

I kommunens rutiner for dispensasjoner står det at ansatte med pedagogisk høyskoleutdanning kan innvilges dispensasjon for maksimum et år, og ansatte uten pedagogisk høyskoleutdanning kan innvilges dispensasjon for maksimum et halvt år.

Videre gjelder alle vedtakene vi har fått tilsendt for en periode med varighet i inntil ett år, eller for en kortere periode.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten fatter vedtak med varighet på inntil ett år om gangen.

2.6 Fatter barnehagemyndigheten vedtak med rimelige og relevante vilkår hvis de stiller vilkår?

Rettslig krav

Barnehagemyndigheten kan stille vilkår for å påse at den som får dispensasjonen, kan utføre oppgavene i tråd med regelverket.¹¹ Vedtaket kan kun inneholde rimelige og relevante vilkår ut fra kompetansen til vedkommende, og vilkår om hvordan barnehageeieren må sikre at vedkommende blir i stand til å fylle stillingen. Vilkårene skal bidra til å redusere risikoen for at barna ikke får et barnehagetilbud i samsvar med regelverket som følge av lavere pedagogisk bemanning. Barnehagemyndigheten må derfor vurdere hva som er til barnets beste.¹²

Observasjoner og vurderinger

Av søknadskjema ser vi at styrer må opplyse om hvem som skal ha ansvar for veiledning av den det søkes dispensasjon for, kompetansen til den som skal veilede, og hvordan veiledningen skal organiseres.

I de vedtakene vi har mottatt ser vi at barnehagemyndigheten stiller vilkår om at vedkommende får oppfølging og veiledning slik det er beskrevet i søknaden. Videre inneholder vedtakene en vurdering av barnas beste knyttet til det pedagogiske tilbudet i barnehagen.

Selv om barnehagemyndighetens vurderinger av hva som er til barnets beste ikke knytter seg direkte til vilkårene som blir stilt, er det vår vurdering at hensynet til barnets beste er vurdert i tilstrekkelig grad ved innvilgelsen av dispensasjon. Vi viser til at barnehagemyndigheten legger vekt på barnas beste i den helhetlige vurderingen av det pedagogiske tilbudet, der oppfølging og veiledning av vedkommende det søkes om dispensasjon for ligger som et premiss. Videre finner vi at det er sannsynliggjort at barnehagemyndigheten stiller rimelige og relevante vilkår for å påse at den som får dispensasjonen, kan utføre oppgavene i tråd med regelverket.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten fatter vedtak med rimelige og relevante vilkår hvis de stiller vilkår.

---

¹¹ Jf. forskriften § 3 første ledd, jf. barnehageloven § 25.

¹² Jf. barnehageloven § 3.

3 Midlertidig dispensasjon fra pedagognormen

3.1 Opplyser barnehagemyndigheten saken tilstrekkelig før de vurderer en søknad fra barnehageeier om dispensasjon?

Rettslig krav

Barnehageeier er ansvarlig for å ha tilstrekkelig bemanning, og det er derfor barnehageeier som kan søke om dispensasjon. Det er barnehageeiers ansvar å legge frem nødvendig dokumentasjon for å underbygge søknaden. For å sikre at saken blir tilstrekkelig belyst og brukernes rett til medbestemmelse blir ivarettatt, skal barnehageeier legge ved uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg.¹³

Barnehagemyndigheten er ansvarlig for å opplyse saken før de kan avgjøre søknaden.¹⁴ Barnehagemyndigheten må kontrollere at søknaden inneholder nødvendig informasjon om barnegruppenes sammensetning og behov, barnehagens fysiske inne- og utemiljø, totalbemanning og personalets samlede kompetanse.

Observasjoner og vurderinger

Søknadsskjemaet for dispensasjoner er tilgjengelig på kommunens nettsider. I skjemaet står det at søknaden skal inneholde:

- Beskrivelse av barnegruppenes sammensetning og behov
- Beskrivelse av barnehagens fysiske miljø (ute- og innearealer)
- Beskrivelse av barnehagens totalbemanning og personalets samlede kompetanse
- Skriftlig uttalelse fra styrer
- Annen dokumentasjon

Videre har kommunen en skriftlig rutine for søknad og behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning. I rutinen står det at søknaden skal inneholde en uttalelse fra SU og annet som kan dokumentere de særlige hensynene som gjør at barnehageeier søker om dispensasjon. En lenke til søknadsskjemaet er lagt inn i rutinen.

Ifølge egenvurderingen ber barnehagemyndigheten om ettersending av dokumentasjon dersom det ikke følger tilstrekkelig dokumentasjon med søknaden. I rutinen ser vi at dette gjøres ved at barnehageleder mottar en e-post med informasjon om hva som mangler.

Vi viser til at barnehagemyndigheten innhenter nødvendig informasjon om barnegruppenes sammensetning og behov, barnehagens fysiske inne- og utemiljø, totalbemanning og personalets samlede kompetanse. Etter vår vurdering opplyser dermed barnehagemyndigheten saken tilstrekkelig før de vurderer søknad om dispensasjon fra pedagognormen.

---

¹³ Jf. forskriften § 2, jf. barnehageloven § 25.

¹⁴ Jf. forvaltningsloven § 17.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten opplyser saken tilstrekkelig før de vurderer en søknad fra barnehageeier om dispensasjon.

3.2 Vurderer barnehagemyndigheten om det foreligger særlige hensyn som tilsier dispensasjon fra normen?

Rettslig krav

Barnehageeieren kan søke om dispensasjon fra normen når det foreligger særlige hensyn.¹⁵ Dette innebærer at dispensasjonsadgangen kun skal brukes unntaksvis. Barnehagemyndigheten må derfor vurdere om det foreligger særlige hensyn som tilsier at de kan innvilge dispensasjon. Barnehagemyndigheten må blant annet vurdere barnegruppenes sammensetning og behov, barnehagens fysiske inne- og utemiljø, totalbemanning, personalets samlede kompetanse og uttalelsen fra barnehagens samarbeidsutvalg.

Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i barnehagemyndighetens vurdering.¹⁶

Observasjoner og vurderinger

I egenvurderingen skriver barnehagemyndigheten at de kun innvilger dispensasjon fra norm unntaksvis og når det foreligger særlige hensyn.

Barnehagemyndigheten har truffet ett vedtak om dispensasjon fra pedagognormen i den aktuelle perioden. I vedtaket skriver barnehagemyndigheten at dispensasjon fra norm og pedagogisk bemanning kun gis unntaksvis. Videre viser de blant annet til at den konkrete barnegruppen fungerer godt og har mange trygge ansatte med lang erfaring, og at fordelingen av barn og voksne ute og inne ser ut til å være godt i varetatt. Barnehagemyndigheten legger også vekt på følgende:

- SU støtter barnehagens søknad
- Det gjelder en kort periode
- Tre av fire ansatte på dispensasjon fra utdanningskravet er over halvveis i barnehagelærerutdanningen
- Barnehagen lyser ut stillinger med jevne mellomrom.

Vi vurderer derfor at barnehagemyndigheten foretar en helhetlig og konkret vurdering av om det foreligger særlige hensyn som tilsier dispensasjon fra normen. Selv om barnehagemyndighetens vurderinger av om det er til barnets beste ikke fremgår direkte av vedtaket, finner vi det sannsynlig at barnehagemyndigheten vurderer om innvilgelse er til barnets beste. Vi viser til at barnehagemyndigheten i den helhetlige vurderingen legger vekt på situasjonen til barna.

---

¹⁵ Jf. forskriften § 2, jf. barnehageloven § 25.

¹⁶ Jf. barnehageloven § 3.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten vurderer om det foreligger særlige hensyn som tilsier dispensasjon fra normen.

3.3 Fatter barnehagemyndigheten vedtak med varighet på inntil ett år om gangen?

Rettslig krav

Barnehagemyndigheten kan kun innvilge dispensasjoner med en varighet på inntil ett år om gangen.¹⁷

Observasjoner og vurderinger

I egenvurderingen skriver barnehagemyndigheten at de fatter vedtak for inntil ett år av gangen, og dispensasjonen vi har fått tilsendt gjelder for en kortere periode enn ett år. At varigheten skal være på inntil ett år er også presisert i kommunens rutine for søknad om dispensasjon fra pedagognormen.

Konklusjon

Barnehagemyndigheten fatter vedtak med varighet på inntil ett år om gangen.

3.4 Fatter barnehagemyndigheten vedtak som inneholder rimelige og relevante vilkår hvis de stiller vilkår?

Rettslig krav

Barnehagemyndigheten kan stille vilkår ved innvilgelse av dispensasjon.¹⁸ Vedtaket kan kun inneholde rimelige og relevante vilkår med utgangspunkt i den konkrete situasjonen i barnehagen. Barnehagemyndigheten kan stille vilkår for å redusere risikoen for at barna ikke får et barnehagetilbud i samsvar med rammeplanen som følge av lavere pedagogisk bemanning. Barnehagemyndigheten må derfor vurdere hva som er til barnets beste, jf. barnehageloven § 3.

Observasjoner og vurderinger

Barnehagemyndigheten har kun truffet ett vedtak om dispensasjon fra pedagognormen. I dette vedtaket har ikke barnehagemyndigheten stilt vilkår, og kontrollspørsmålet er derfor uaktuelt.

4 Kommunen kan gi tilbakemelding på tilsynsrapporten

Kommunen kan uttale seg om alt i rapporten, både vår beskrivelse av fakta, vår forståelse av loven, våre vurderinger og våre reaksjoner. Dersom kommunen mener rapporten inneholder feil, bør det begrunnes hvorfor. Vi vil vurdere om det er grunnlag for å endre innholdet i rapporten etter en eventuell uttalelse fra dere.

---

¹⁷ Jf. forskriften § 2, jf. barnehageloven § 25.

¹⁸ Jf. forskriften § 2, jf. barnehageloven § 25.

Frist for tilbakemelding er 26.05.2026

Dere har rett til innsyn i sakens dokumenter.¹⁹

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Oslo, 05.05.2026

Katrin Sørlundsengen
Tilsynsleder/seniorrådgiver

Sissel Endung Berger
Seniorrådgiver

5 Dokumenter

Følgende dokumenter er lagt til grunn for tilsynet:

- Barnehagemyndighetens egenvurdering
- Dispensasjoner med tilhørende dokumentasjon fra barnehagene:
  - Hektneråsen FUS barnehage
  - Petrine barnehage
  - Østre Strøm FUS barnehage
  - Løvlia barnehage
  - Tomter FUS barnehage
  - Espira Tristilbakken barnehage
- Kommunens rutiner for søknad og behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning
- Kommunens rutiner for søknad og behandling av søknader om midlertidig dispensasjon fra norm fra utdanningskravet for styrer/pedagogisk leder
- Kommunens rutiner for hvordan barnehagemyndigheten jobber med rekruttering i barnehagene der en barnehage søker om flere dispensasjoner enn hva som kan anses å være forsvarlig
- Kommunens sjekklister for å påse at stillingen har vært offentlig utlyst
- Kommunens sjekklister for å vurdere om barnehageeier har gjort en innsats for å skaffe kvalifiserte søkere til stillingen
- Skjema for dispensasjonssøknader. Lenke til skjemaportal ligger også i egenvurderingen
- Kommunens presentasjon om dispensasjon fra kravet til utdanning
- Veiledning for barnehageeiere?

---

¹⁹ Jf. forvaltningsloven § 18.

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS

Postboks 325, 1502 Moss | sfospost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/os

